

In 2013 was er de spreekwoordelijke 'druppel' en misschien wel heel letterlijk dit keer. De Weverstraat in Oosterbeek stond blank door zware hagel- en onweersbuien. De gemeente Renkum ging op zoek naar een oplossing, maar al snel bleek dat de wateroverlast om een andere projectaanpak vraagt.

▲ Plaatsing van een verticale drainagebuis van 15 meter.

Gemeente Renkum durft af te wijken van de gebaande paden

Wateroverlast een kopzorg of uitdaging?

Als je de Weverstraat inloopt, wordt direct duidelijk waar het probleem ligt. Er zijn grote hoogteverschillen en de straat loopt in een steile helling af naar de uiterwaarden. Van nature stroomde veel water naar het aangrenzende natuurgebied Zweiersdal, maar door de dichte bebouwing kan dat niet meer. Ook in 2008 was er wateroverlast met ondergelopen kelders in de lager gelegen woningen en winkelpanden en een straat die was omgetoverd tot een beek van water. Manon Wille, senior projectmanager water bij de gemeente Renkum: 'Er was een bui met grote hagelstenen en we dachten dat hierdoor de kolken verstopt waren geraakt. Directe actie bleef destijds achterwege.' Veel inwoners hadden schade en gingen zelf op zoek naar een oplossing door bijvoorbeeld het

muurtje rond het bovenlicht van de kelder op te metselen. 'Bij het tweede incident was de maat vol. Het werd duidelijk dat uitzonderlijke hoeveelheden regen zorgen voor veel schade in de straat. Door de klimaatverandering kunnen we vaker te maken krijgen met extreme regenbuien. De politiek sprak zich uit: dit was onacceptabel, er moet een oplossing komen.'

Andere projectaanpak

Er is veel geld nodig om tot een goede oplossing te komen voor dit complexe gebied. Migon Hover, projectleider bij de gemeente Renkum: 'In 2015 is de financiering geborgd in het rioleringsplan. De gemeente ging op zoek naar een technische oplossing voor de wateroverlast.' Het was bekend dat de betrokkenheid van de omwonenden en ondernemers voor de herinrichting van de Weverstraat groot was. De toenmalige projectleider Bas Jansen koos daarom voor een innovatieve aanpak om draagvlak te krijgen. Manon: 'Een extern bureau werkte zes oplossingsrichtingen uit met voor- en nadelen. Tijdens een informatiebijeenkomst werd de dialoog aange-

WEBSITES

www.renkum.nl/Bestuur/Actueel/Projecten/Herinrichting_Weverstraat

gaan met de buurt en drie scenario's gekozen en uitgewerkt in een technische oplossing.' Op de vraag wie mee wilde denken in een werkgroep om tot een definitief ontwerp voor de herinrichting te komen, werd enthousiast gereageerd. Bewoners, ondernemers, interne adviseurs van de gemeente en externe bureaus waren allemaal vertegenwoordigd.

Geen blauwdruk, maar kaders

Er werd ook gekeken naar de inrichting en uitstraling van de Weverstraat. De werkgroep betrok een lokale landschapsarchitect, die een mooi ontwerp maakte. Manon: 'Voor de medewerkers van de gemeente was het wennen. Meestal leggen wij strakke kaders neer, maar nu was er inbreng van een gedreven werkgroep die duidelijk een beeld voor ogen had hoe de straat er uit moest komen te zien.' Het was lastig om een goede balans te vinden, dus de gemeente gaf kaders mee waarbinnen de buurtbewoners aan de slag mochten. Het resulteerde onder meer in het gebruik van andere materialen en afwijkend straatmeubilair om ook het aanzicht van de Weverstraat als winkelgebied aantrekkelijker te maken. Migon: 'Duidelijke afspraken over de verantwoordelijkheden van het beheer en onderhoud zijn uiteraard wel noodzakelijk. Zo hebben we alleen de standaard materialen op voorraad op de gemeentewerf en zijn de onderhoudskosten van de afwijkende materialen veel hoger. Een zelfbeheerovereenkomst was de oplossing en in goed overleg is de verantwoordelijk bij de omwonenden en ondernemers neergelegd.'

Oplossing die past bij omwonenden

Er zijn verschillende oplossingen om wateroverlast te voorkomen. Manon: 'De gemeente zoekt zoveel mogelijk natuurlijke oplossingen om regenwater op te vangen. Maar bij de Weverstraat bleek al snel dat omwonenden het liefst een oplossing willen waarbij het regenwater niet eerst via de gangpaden het Zweierdal instroomt. We

zijn van onze visie afgestapt en hebben goed geluisterd naar de wens van de buurtbewoners. Dit resulteerde in diepte-infiltratie.' Voor de hemelwaterinfiltratie, die in stedelijk gebied niet veel wordt toegepast, is een robuust ontwerp gemaakt waarbij het water diep onder de grond wordt opgevangen. Vooraf is een verticale proefboring gedaan op een diepte van 15 meter onder het maaiveld. Met een proefboring is veel water gebruikt om te kijken of het werkt. Manon: 'Dit ging goed, maar er blijft natuurlijk altijd een risico of alles goed blijft functioneren bij bijvoorbeeld vervuiling. Er is veel kennis vergaard bij externe marktpartijen en met deze input is een beheer- en onderhoudsplan opgesteld.'

Trots op resultaat

Migon nam voor de uitvoeringsfase het stokje over van Bas. Migon: 'Informatieverlies was er niet, want het externe bureau dat betrokken was bij het bestek en de voorbereiding, werd ook verantwoordelijk voor de directievoering. Bijkomend voordeel was dat zij alle belanghebbenden kennen en veel oog hadden voor communicatie met de omwonenden.' Tijdens de werkzaamheden zijn de ondernemers in Weverstraat altijd bereikbaar gebleven. Manon: 'Op vier locaties is diepte-infiltratie toegepast. Hier wordt het hemelwater opgevangen en door een buizenstelsel naar goed doorlatende grind- en zandlagen getransporteerd. Er is in het lager gelegen deel een zogenaamd V-profiel in de weg gelegd om meer water te kunnen opvangen en een wadi in Zweiersdal vangt overtollig hemelwater op.' Het was een project dat veel tijd en aandacht heeft gevraagd, maar het resultaat mag er zijn. 'Het is prachtig geworden en we hebben veel positieve reacties ontvangen. We zijn trots op wat we samen met de inwoners en ondernemers hebben bereikt en ook als gemeente de durf hadden om van de gebaande paden af te stappen', aldus Manon en Migon. ●

Manon en Migon in de heringerichte Weverstraat.